

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

59. évfolyam, 264. szám

1969. NOVEMBER 14.,

PÉNTEK

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon.

ÁRA: 80 FILLÉR

A negyedik ötéves tervben:

Több mint 10 milliárd az utak karbantartására

Csütörtökön Miskolcon megbeszélést tartottak Borsod megye és Miskolc megyei jogú város, párt- és tanácsi vezetői, valamint a KPM képviselői. Kiss Dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes tájékoztatójában rámutatott: az elképzelések szerint a negyedik ötéves tervben országosan több mint tízmilliárd forintot költünk az utak karbantartására. Ebből Borsod megyének és Miskolcnak 300-300 millió forint körüli összeg jut. Ez átlag ötven-százalékkal több, mint amennyi a jelenlegi

ötéves tervben rendelkezésre állt. Az elkövetkező években befejeződik a Budapest-Miskolc közötti fő közlekedési út korszerűsítése. Jelenleg már javítják a miskolc-sátoraljaiúj helyi közút legrosszabb, tizenkét kilométeres szakaszát. A megye vezetői azt kérték, hogy a következő években az egész utat újítsák fel, s megelőzéssel vették tudomásul, hogy hozzáfognak a Miskolc-Debrecen közötti út Nyékládházától a megyehatárig terjedő részének javításához is.

Év vége előtt

Beruházások, termelés, export, nyereség

Szeged és Csongrád megye iparvállalatainak termelő tevékenységéről igen érdekes képet ad az eddigi összegezés, amelyet a statisztikai adatok között található a beruházásokról, a termelés hatékonyságáról, az exportról és a várható nyereségről. Kiténik az adatokból, hogy ebben az esztendőben tovább növekszik a környezetünkben végzett beruházások értéke.

A Beruházási Bank megyei fiókja által finanszírozott körben az év folyamán várhatóan 25-30 százalékkal több beruházást teljesítenek, mint egy évvel korábban. Az anyagi-műszaki összetételben lényeges változások persze nem várhatóak, a beruházásoknak valamivel több mint a felét továbbra is az építkezések teszik ki. Erre, hogy a beruházások döntési jogkör szerinti összetétele megegyezik a tavalyival, a vállalati beruházások aránya alig haladja meg az egyharmadot.

Nem kell a hitel?

Meghatározott célokra az átlagosnál kedvezőbb feltételekkel — hosszabb időre, alacsonyabb kamatokkal — több hitellehetőség van, azonban a vállalatok nem nagyon keresik, nem igénylik ezeket a hiteleket. Például tőkés fizetési mérlegjavító hitelt mindössze 2 vállalat kért az idén. A lakossági javítást-szolgáltatást célzó fejlesztések 11 millió forintos megyei hitelkeretéből eddig csupán 3 millió forintot igényeltek. A földgáz bevezetési, hasznosítási hitelre pedig nincs egyáltalán igény, bár pénz bőségesen rendelkezésre állna.

Továbbra is gondot jelent, hogy a beruházási igények és a kivitelezői kapacitás kínálata között nincs egyensúly. Csupán a tanácsi beruházóknál több mint 90 millió forint értékű megrendelést utasított vissza az építőipar, sajnos ennek a nagyobb része éppen Szegeden építendő lakás lett volna. Később sem várható gyökeres változás, hiszen az építőipar jövő évi kapacitásának több mint felét már szeptember elsejéig szerződéssel lekötötték.

Több lakás épül

Ettől függetlenül az építőipar idei várható teljesítése messze felülmúlja az el-

múlt esztendői produktumot. Az év első kilenc hónapjában például 995 lakást adtak át, amely 347 darabbal több volt, mint a tavalyi hasonló időszakban. Jelentősen gyorsította a lakásépítést, hogy ez év márciusától kezdve — Dunaújvárosból történő szállításokkal — házigyári elemekből is készülnek lakások Szegeden.

Az ipari tevékenység jelenlegi, alapvető, legfontosabb szabályozói — nyereségérdekeltség, piac szerepe — nem eredményezték az ipar elvárható ütemű fejlődését és a fogyasztói, felhasználói igények maradéktalan kielégítését — állapítja meg a legutóbbi összegezés. Ilyen tényeket olvashatunk: romlott a vállalatok szerződéses fegyverme. A megfigyelt nehézség könnyűipari vállalatoknál a negyedik negyedévre érvényes megrendelések több mint 10 százaléka az előző időszakról húzódtott át. Már az előző időszakban teljesítenie kellett volna a Hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Gépjavító Vállalatnak, a Téglaiipari Vállalatnak és a vásárhelyi fémműves vállalatnak is. Ezek a cégek a rendelés arányos részének körülbelül a felét nem szállították le időre.

Kiderül, hogy a szegedi és a megyei vállalatok a termelésük csökkenése ellenére is mintegy 20 százalékkal többet exportáltak, mint az előző év első kilenc hónapjában. Ezen belül a tőkés export növekedése volt a gyorsabb, s 40 százalékos aránya meghaladja az egy évvel korábbit.

A nyereség forrásai

A nyereség várható alakulása egyáltalán nem kedvező, bár az ipar termelői ár-színvonala 2 százalékkal magasabb volt, mint tavaly. A megyei székhelyű minisztériumi ipar körülbelül 373 millió forint nyereséget ért el, amely 15 százalékkal kevesebb a tavalyinál. A csökkenés egyrészt több, a nyereséget csökkentő központi intézkedésre vezethető vissza, másrészt a vállalatok tevékenységében bekövetkezett változásokra.

Az összegezés több példát sorakoztat fel: az áramszolgáltató vállalatnál a központja mintegy 30 millió forinttal többet vont el, mint tavaly. A falemezgyárban csökkent azoknak a cikkeknek a termelése, amelyek

nagyobb nyereséget biztosítottak volna. A Szegedi Ruhagyárban a pamut és pamut-szintetikus anyagok beszerzési árai emelkedtek, de ezt az emelkedést csak részben tudták a kereskedelemre áthárítani. Csökkentette még a nyereséget a termeléscsökkenéssel szembeni létszámemelkedés.

Egy-két vállalatnál nagyobb a nyereség, mint tavaly volt. Ennek is adott az oka. A Tisza Bútoripari Vállalatnál ebben az évben 20 százalékkal emelkedett az export aránya. Tavaly csak 9 százalékos volt. A vállalatnál az exporttermelés nyereséghányada 17 százalékos, míg a belföldi termelésé csak 8 százalékos. A vásárhelyi kötöttárúgyár több, alacsony — egyszázalékos — nyereséghányadú körgépi termék gyártását csökkentette, illetve megszüntette, s helyette a magasabb — nyolc-, tízszázalékos — nyereséghányadú sikkító és sikkurkáló gépi termékek gyártását növelte.

A magyar delegáció megbeszélései Indiában

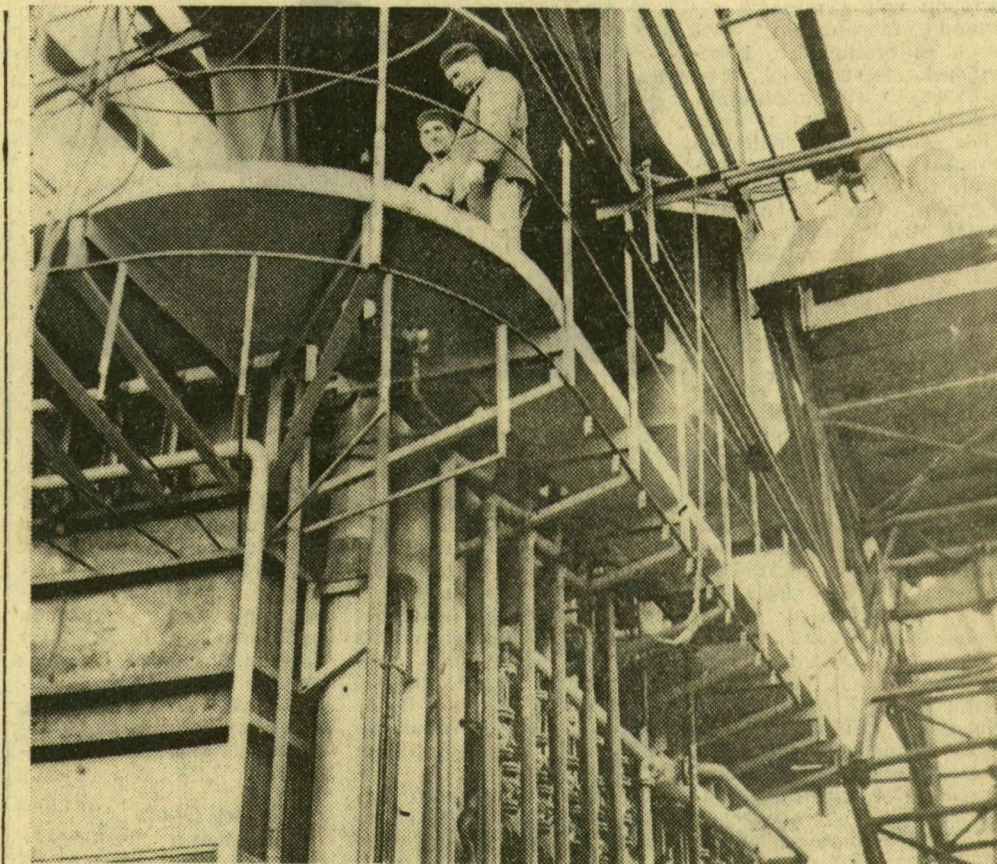
Látogatás az agrai erődben

Losonczi Pál, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, felesége és kíséretének tagjai csütörtökön indiai különgépen Agrába, a Nagy-Mogul dinasztia egykori székhelyére repültek.

Az Agra erőd több mint háromszáz évvel ezelőtt épült, mintegy öt és fél kilométer kerületű felai húsz méternél is magasabbak. Egy része vörös homokkőből, más része fehér márványból épült.

A magyar vendégek hosszasan elidőztek azon a tágas teraszon, amelyről a XVI. században Akbar császár feketé márvány tornyán üve nézte a folyó partján egymásnak vadított elefántok párviadalát.

Az erődből a helyi műemlékbizottság és a város vezetői kíséretében a vendégek a Tadzs Mahal mau-

Somogyi Károlyné felvétele

Automata sterilizáló

A Szegedi Konzervgyárban most szerelik a képünkön látható gépmonstrumot. Pontos neve: folyamatos automata sterilizáló berendezés, a szegedi üzem alkalmazza elsőnek ezt a konzervipari újítást. Az új sterilizáló olyan konzervek készítésénél fogják használni, amelyeknél magas, 100 Celsius-fokon felüli hőmérséklet szükséges

Takarók, ruhák Szegedről a földrengés károsultjainak

Október 26-án, vasárnap újabb földrengés-katasztrófáról adtunk hírt lapunkban. A bosznia-hercegovinai Banja Luka városát heves földrengések rázták meg. A szeizmográfok nyolcas erősségű lökéseket jegyeztek fel. Hétfő reggel 9 óra 10 perc-

kor újra rengeni kezdett a föld. Házak omlottak össze, egész utcasorok.

A föld 27 ízben mozdult meg Boszniában, s a földrengések központja minden esetben Banja Luka volt. Az épületek 30 százaléka omlott össze, további 40 százaléka lakhatatlanná vált. 65 ezer

embernek kellett a szabadban éjszakáznia. Másnap a tv-híradóban feltűntek az első látható károk is. Szállongó téglaportok, kártyavárként összeomlott házak. Jajveszélő aszsonyok arca. Kávéházak asztalain magukra maradt kávéartók. A Ferhadija-Dzsámi hármaskupolája összetörtve.

Rövid idő alatt ez már a második súlyos katasztrófa Jugoszláviában. Még be sem gyógyultak a másik, sokat szenvedett város, Szkopje sebei, s a föld gyomrának szeszélye máris új sebeket tépett egy másik jugoszláviai városban, s lakóinak szívében.

Segíteni a bajba jutottaknak — emberi dolog ez, az ember igazi lényének bizonyítéka, s Szegeden — amelyet 1879-ben szintén katasztrófa, árvíz pusztított el — ma sem felejtik el, hogy sok ország összefogott annak idején, hogy újjáépíthessük városunkat.

Az országban — értesülésünk szerint először — Szegeden indult gyűjtés: a Szegedi Nemzeti Színház művészei adtak hangversenyt az egyetem aulájában, s ennek bevételét a Banja Luka-i katasztrófa áldozatainak segítségére ajánlották fel. A takarókból és meleg ruhákból álló küldemény ma, pénteken indul útnak. Zsarkó Imre, a Vöröskereszt megyei szervezetének munkatársa adja át az ottani vöröskeresztnek.

Hogy segítünk embertársainkon — szép emberi gesztus —, s hogy ez a segítség éppen Szegedről indul elsőként útnak, annak külön is örülhetünk.

Péntek reggel Losonczi Pál és kísérete tovább utazik Bombayba, (MTI)

Petri Ferenc